

Innspill til arbeid med RPBA

Andrea S. Høst

Director & leder
rådgivning EY Vestfold og
Telemark

Shape the future
with confidence

Innhold

1

Snapshot Vestfold

2

Trender og utviklingstrekk som påvirker Vestfold

3

Analyse av viktigste næringer i Vestfold

4

Oppsummering og anbefalinger

Om arbeidet

- Arbeidet er gjennomført i uke 50 og 51 2025 av EY
- Datagrunnlag er hentet fra EYs makroøkonomiske analyseplattform
- Data er basert på innrapporterte regnskapstall til Proff
- Tallene er fordelt på underenheter basert på hvor ansatte er registrert
- Verdiskaping er definert som driftsresultat (driftsinntekter minus driftskostnader), pluss lønnskostnader, avskrivninger og nedskrivninger.

Snapshot Vestfold

86,7

Mrd. NOK verdiskaping
(2024)

86 400

Antall ansatte i
privat sektor*

258 000

Innbyggere
(2025)

11 %

Estimert vekst i
innbyggere til 2050

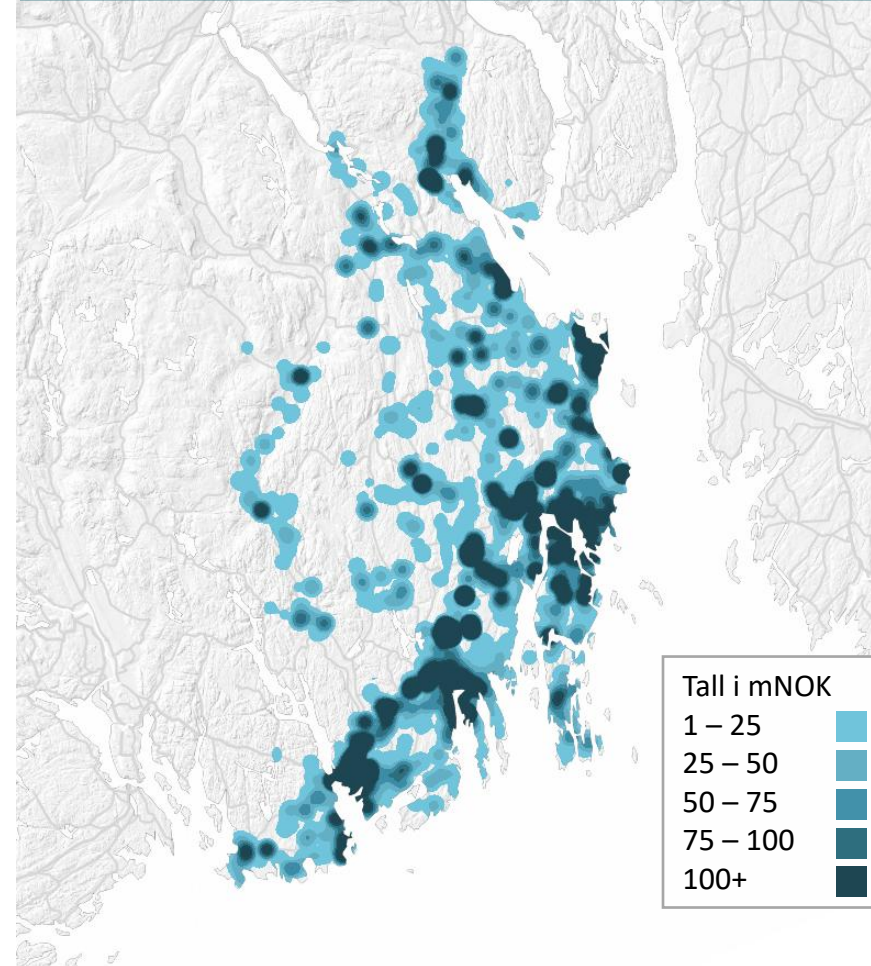
831 000

tonn CO2-ekv (2024),
ned 42 % siden 2018

3,3

Millioner gjestedøgn
(2024)

Heatmap over verdiskapingen i Vestfold
2024

Vestfold har solide konkurransefortrinn som må bygges videre på for å utvikle næringslivet i fylket

1

Solide miljøer innen maritim teknologi og forsvarsrelaterte næringer med global posisjon

2

Gode forhold for matproduksjon og foredling av matvarer samt tilknytning mot turistnæringen

3

Strategisk beliggenhet med nærhet og god logistikk til nasjonale og internasjonale markeder

4

Industriell styrke innenfor prosessindustri og kjemisk industri

5

Attraktivt bosted med tilgang på kompetent og stabil arbeidskraft

Fire globale utviklingstrekk vil påvirke næringslivet i Vestfold

Geopolitiske spenninger og handelsutfordringer

Globalt ser man i dag geopolitiske spenninger, økende rivalisering mellom nasjoner og proteksjonisme med tilhørende handelssanksjoner. Dette skaper ustabile forsyningskjeder og usikkerhet i globale markeder.

Eksportintensiv næringsstruktur i regionen gjør leverandør- og markedeksponering relevant; samtidig gir plasseringen i Oslofjord-korridoren nærhet til havner og nasjonale knutepunkt. Landbruk/matindustri og tilhørende næringsmiddelkjeder er sårbare for handelsbarrierer og innsatsvarer, men har også potensial for å styrke selvforsyning og beredskap.

Kunstig intelligens og store teknologiske nyvinninger

Kunstig intelligens (AI) og avansert automatisering transformerer arbeidslivet, industrien og offentlige tjenester. Teknologisk utvikling gir høyere produktivitet, men kan også skape kompetansegap og et økende behov for omstilling.

For Vestfold kan AI muliggjøre smartere ressursforvaltning innen eksempelvis matproduksjon og næringsmiddelindustrien. Bedrifter må investere i digital kompetanse for å henge med i utviklingen.

Urbanisering og demografiske endringer

Befolkningen samles i større byer, mens distriktene opplever fraflytting og aldrende befolkning. Samtidig stilles det høyere krav til bærekraftige, smarte byer og effektive transportløsninger.

Vestfold har i dag god tilgang på kompetanse. Mange pendler fra Vestfold til eksempelvis Oslo-regionen for å jobbe. Utfordringer knyttet til mobilitet kan føre til at flere ønsker flytte mer sentralt, noe som kan føre til færre innbyggere og en dårligere tilgang på kompetanse lokalt. Rekruttering til eksempelvis helse- og omsorgstjenester kan bli en utfordring i regionen.

Kampen mot klimaendringer og tap av natur

Økende temperaturer, ekstremvær og tap av naturmangfold presser eksisterende systemer. Nasjonale og internasjonale reguleringer og politikk for å kutte klimagassutslipp og bevare natur.

Det er behov for tiltak som ivaretar forpliktelsene for utslippsreduksjon i henhold til parisavtalen og naturbevarelse i henhold til montrealavtalen. Vestfold har i dag ikke særlig store utslipp sammenlignet med andre fylker, men eksisterende næringsliv er i gang med en omstilling. Vestfold har også begrenset tilgang på nytt areal, og må ha en høy utnyttelsesgrad av eksisterende arealer.

Nasjonal politikk og satsingsområder påvirker næringslivet i Vestfold, og vil bidra til vekst i viktige næringer

Et utvalg av regjeringens satsingsområder som er relevant for Vestfold:

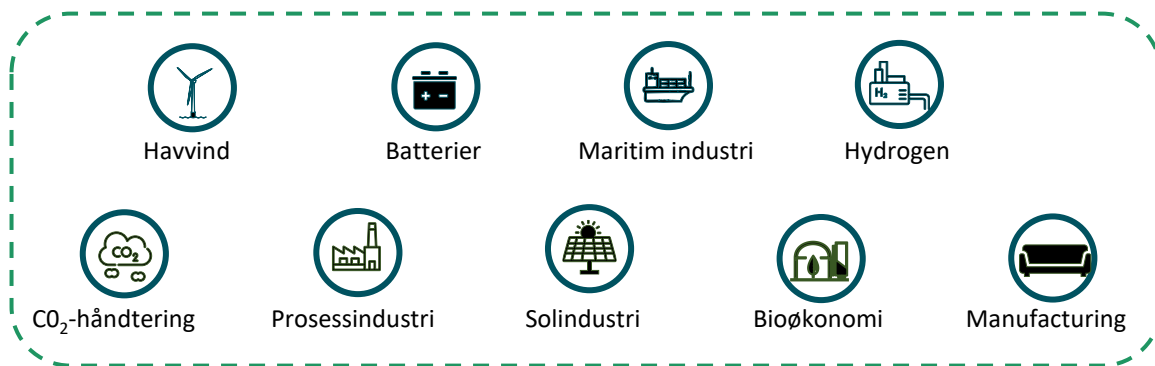
Regjeringens industrimelding (Meld. St. 16) peker på:

- Aktiv industripolitikk for økt verdiskaping og eksport.
- Kobling mellom industripolitikk, sikkerhet og klimaomstilling.
- Støtteordninger for grønn industri og risikolån via Innovasjon Norge

Grønt industriløft

Grønt industriløft er et krafttak for industrien og skal blant annet bidra til grønn omstilling av norsk næringsliv og realisere grønne industriprosjekter i eksisterende bedrifter og i nye grønne verdikjeder.

Oversikt over særlige innsatsområder i «Grønt Industriløft 2.0»:

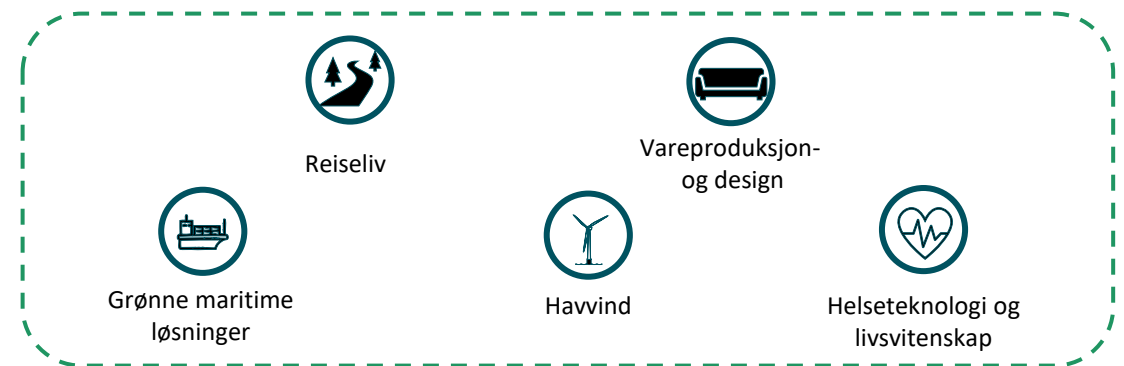
Satsing på jordbruk og matindustri:

- Jordbruksmeldingen (Meld. St. 11)
- Veikart for Landbruksbasert næringsmiddelindustri
- Nasjonal strategi for økologisk jordbruk

«Hele Norge Eksporterer»

«Hele Norge Eksporterer» er regjeringens eksportreform for å øke Norsk eksport utenom olje og gass med 50 % innen 2030. Det pekes på utvalgte verdikjeder som utnytter Norge sine unike konkurransefortrinn og ressurser.

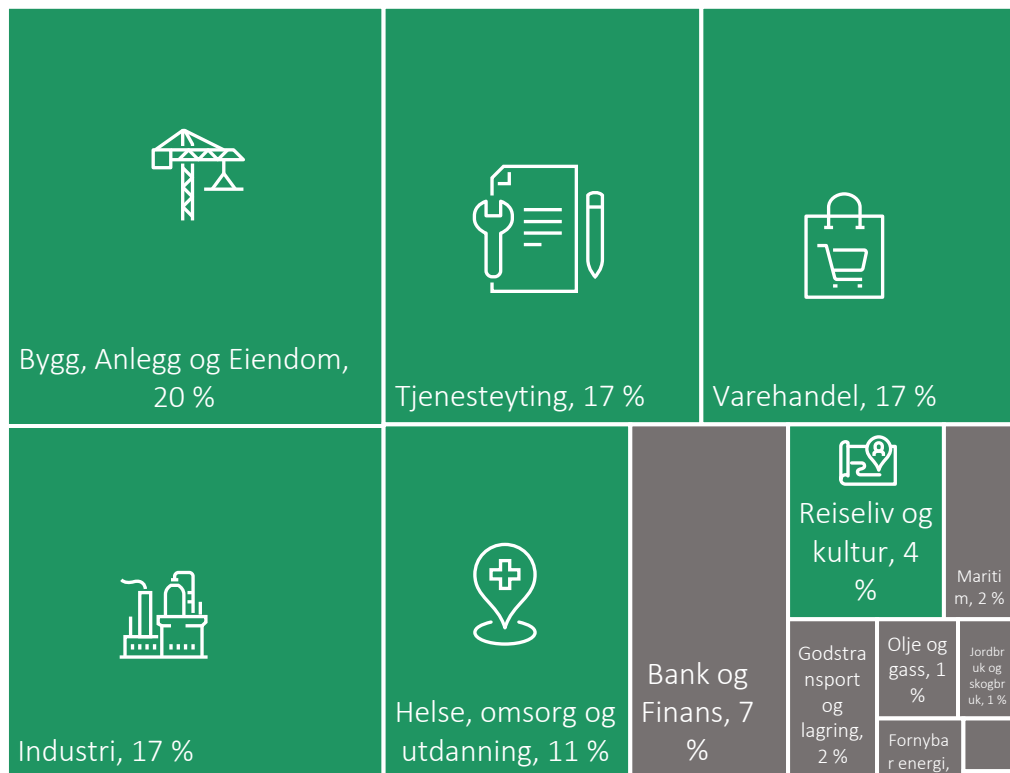
Oversikt over næringer innlemmet i «Hele Norge Eksporterer»:

Analysen vurderer de viktigste verdiskaping- og sysselsettingsnæringene i Vestfold

Vi har i analysen tatt utgangspunkt i regionens sterke næringer som danner grunnlag for 86 % av verdiskapingen og 93 % av antall ansatte i privat næringsliv i Vestfold. For å sikre videre utvikling og vekst for fylket er disse næringene spesielt viktige da de bidrar til å danne grunnlaget for andre næringer og den generelle samfunnsutviklingen som gjør Vestfold til et attraktivt sted å bo.

Fordeling av verdiskaping på næringer

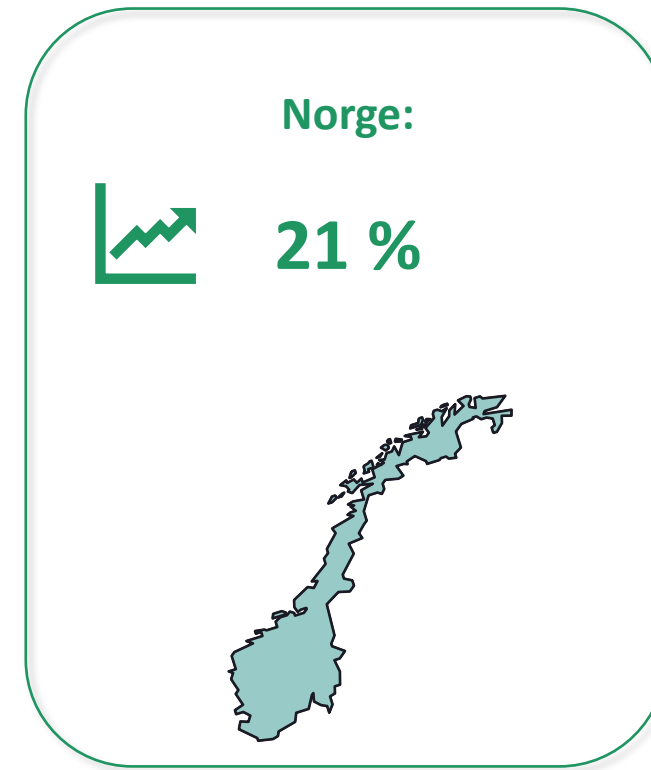
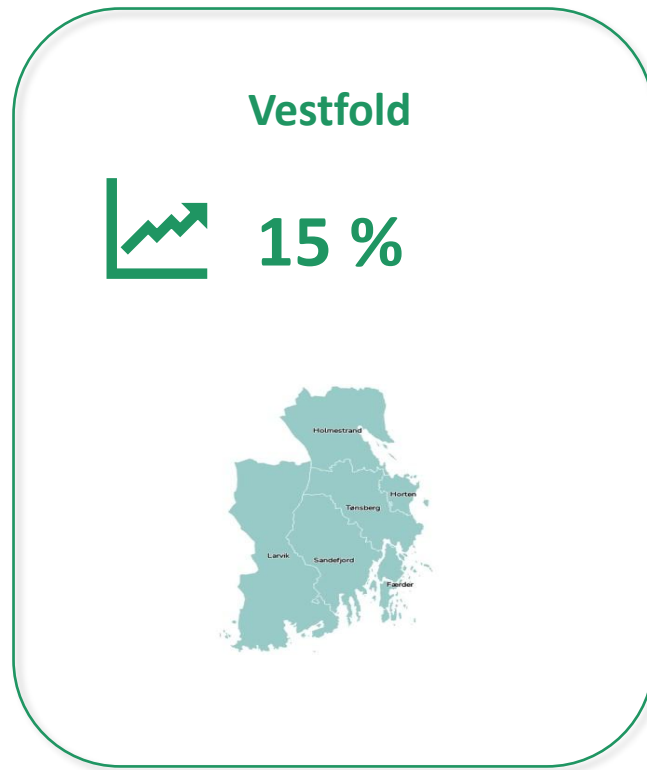

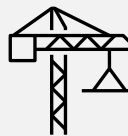
Fordeling av antall ansatte på næringer

Vestfold har opplevd lavere vekst enn resten av Norge de siste årene

Endring i verdiskaping i perioden 2018 – 2024 eks olje og gass.

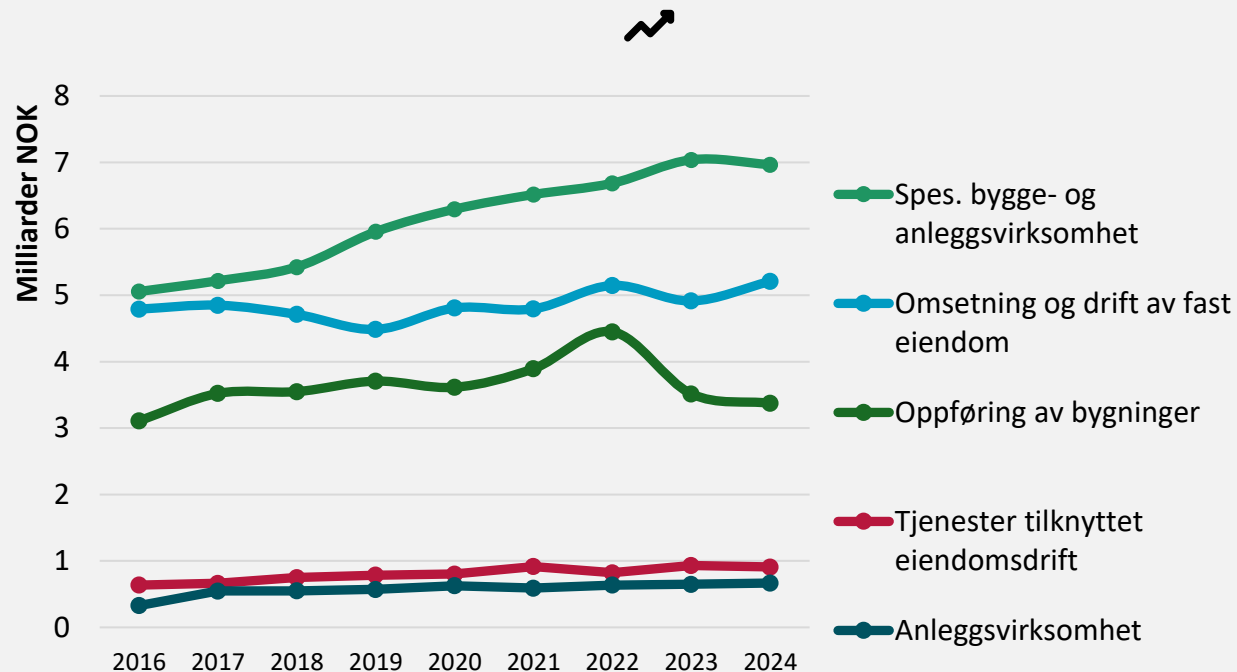
Bygg, Anlegg og Eiendom

Dagens næring

- Bygg- og anleggsnæringen er en av Vestfolds viktigste næringer, med **20 % av verdiskapingen**, **17 % av sysselsettingen** og en vekst i verdiskaping på **14 % siden 2018**.
- Næringen er syklisk og påvirkes av konjunkturer, men forventes å ha en stabil utvikling fremover, drevet av flere nye prosjekter i fylket.

Trender og utviklingstrekk

- Strengere klimakrav og EUs taksonomi styrer kapital mot energieffektive og sirkulære løsninger.
- Store vekstmuligheter innen **rehabilitering**, som blir en sentral driver frem mot 2030.
- Digitalisering og AI gir effektiviseringspotensial, men kompetansegapet er stort.
- Regjeringen har mål om **130 000 nye boliger** nasjonalt innen 2030, noe som gir økt aktivitet i boligbygging.
- Lokale Infrastrukturprosjekter som **InterCity-utbygging** (Tønsberg–Larvik) og nye offentlige bygg (bl.a. ny VGS i Holmestrand) vil bidra til vekst.

Næringens fem største verdiskapere i 2024 målt i NOK

Selskap	Verdiskaping	Delnæring
VEIDЕККЕ ENTREPRENØR AS	624 118 000	Oppføring av bygninger
MARTHINSEN & DUVHOLT AS	483 464 000	Spes. bygge- og anleggsvirksomhet
ASSEMBLIN AS	212 101 000	Spes. bygge- og anleggsvirksomhet
BANE NOR SF	202 905 000	Anleggsvirksomhet
KJELDAAS AS	190 936 000	Spes. bygge- og anleggsvirksomhet

Industri

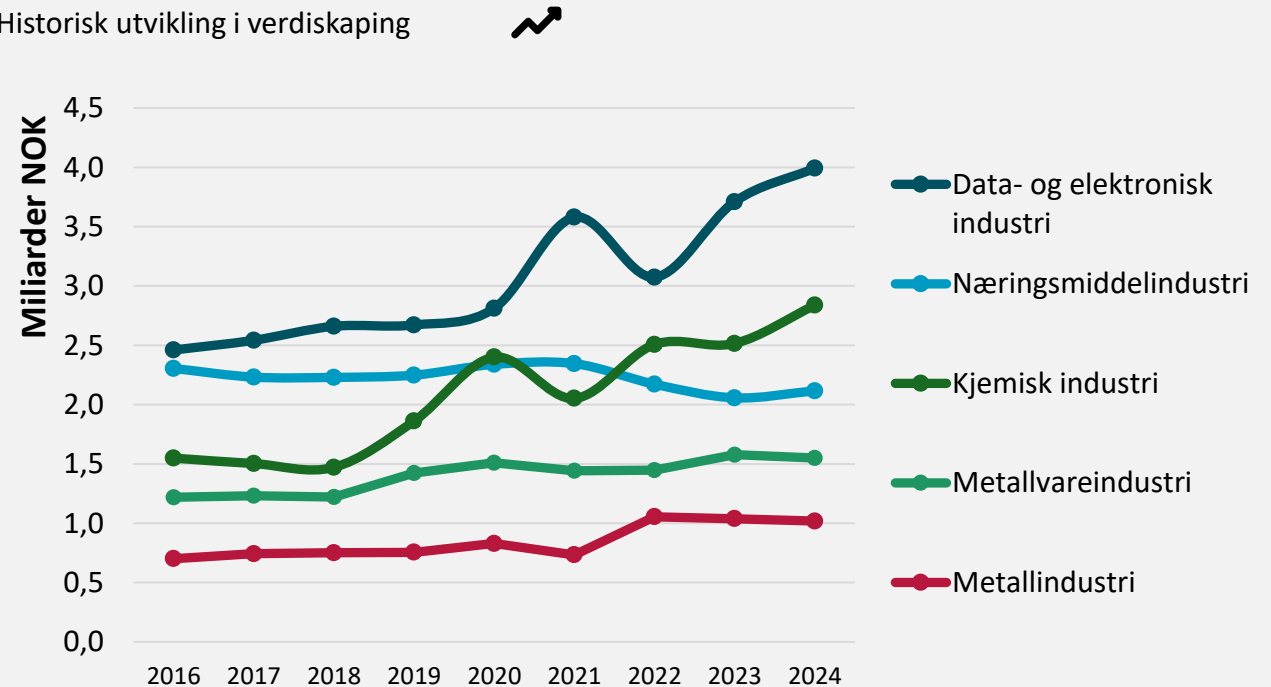
Dagens næring

- Industrien står for **17 % av verdiskapingen og 13 % av sysselsettingen** i Vestfold, med en **vekst på 22 % siden 2018**.
- Næringsmiddelindustrien har hatt en gradvis nedgang, mens kjemisk industri og data- og elektronikkindustrien har hatt sterk vekst.

Trender og utviklingstrekk

- **Forsvar og beredskap** gir økt etterspørsel etter produkter og tjenester – stort potensial for underleverandører i Vestfold
- Nasjonalt fokus på **selvberging og gode klimatiske forhold** i Vestfold kan legge til rette for økt matproduksjon.
- Grønn omstilling og EUs taksonomi øker krav til lave utslipp og sirkulære løsninger.
- **AI og avansert teknologi** gir effektiviseringsmuligheter, men krever kompetanseløft og investeringer.
- Tilgang på kompetanse kan bli et konkurransefortrinn og bidra til vekst.
- Tilgang på kraft er en kritisk utfordring for utvidelser og nye etableringer.
- Kongsberg Gruppen og andre høyteknologiske miljøer er fanebærere for ny vekst.

Historisk utvikling i verdiskaping

Næringens fem største verdiskapere i 2024 målt i NOK

Selskap	Verdiskaping	Delnæring
JOTUN A/S	2 205 628 000	Kjemisk industri
KONGSBERG DISCOVERY AS	1 307 152 000	Data- og elektronisk industri
SPEIRA AS	853 740 000	Metallindustri
KONGSBERG MARITIME AS	707 224 000	Data- og elektronisk industri
NORTURA SA	654 339 000	Næringsmiddelindustri

Varehandel

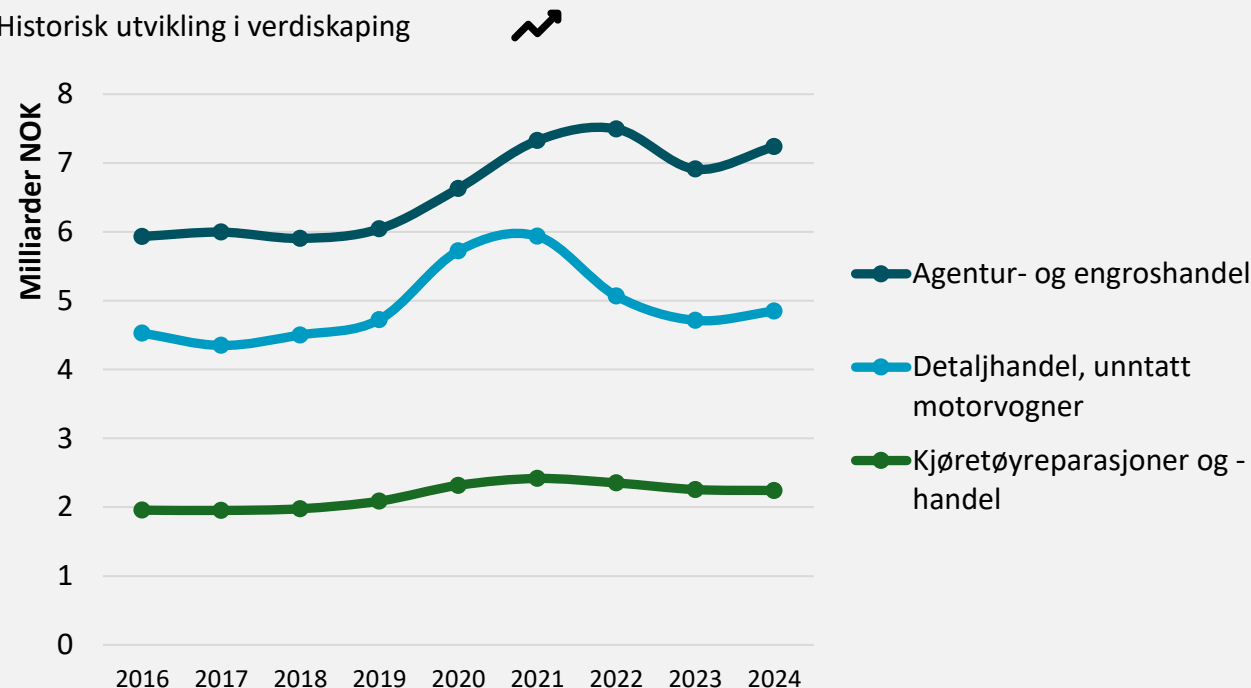
Dagens næring

- Varehandel er en av Vestfold's viktigste næringer, med **17 % av verdiskapingen, 22 % av sysselsettingen** og en vekst i verdiskaping på **17 % siden 2018**.
- Næringen har hatt vekst siden 2018, men hadde en nedgang de siste årene grunnet økt rente og inflasjon

Trender og utviklingstrekk

- Denne næringen er konjunkturavhengig, og svinger sammen med resten av økonomien.
- Forventes å ha en stabil utvikling fremover, med vekstmuligheter drevet av **befolkningsvekst og mulig økt turisme**, som gir bedre muligheter for sesongbasert handel.
- Netthandel og digitale løsninger endrer konkurransebildet og **krever investering i teknologi og logistikk**.
- **Automatisering og AI** gir muligheter for effektivisering i lager og logistikk.

Historisk utvikling i verdiskaping

Næringens fem største verdiskapere i 2024 målt i NOK

Selskap	Verdiskaping	Delnæring
ASKO OSLOFJORD AS	528 407 000	Agentur- og engroshandel
KOMPLETT SERVICES AS	301 460 000	Agentur- og engroshandel
ASKO VESTFOLD TELEMARK AS	277 603 000	Agentur- og engroshandel
NG KIWI VESTFOLD TELEMARK AS	247 659 000	Detaljhandel, unntatt motorvogner
ESSO NORGE AS	242 507 000	Agentur- og engroshandel

Tjenesteyting

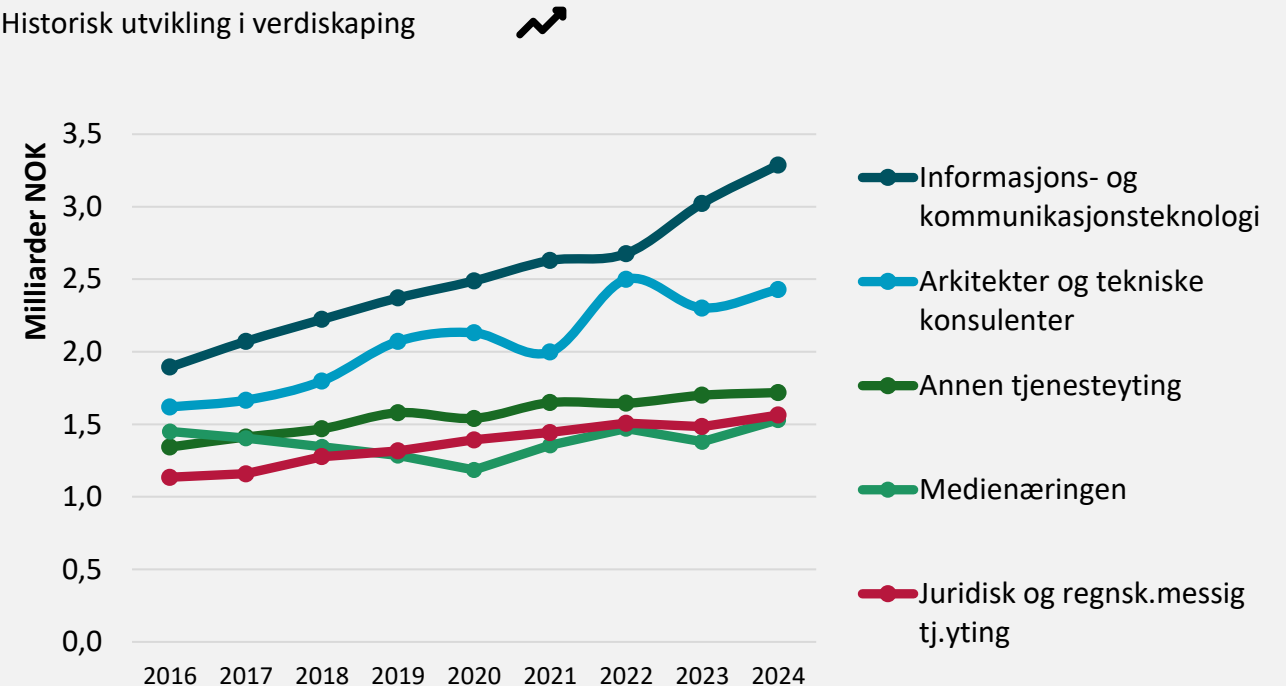
Dagens næring

- Tjenesteyting er en bred næring som omfatter alt fra konsulenttjenester, engineering, teknologi og medienæring.
- Tjenesteyting bidrar med **17 % av verdiskapingen**, **17 % av sysselsettingen** og en vekst verdiskapingen på **18 % siden 2018**.
- Næringen er kunnskapsintensiv og spiller en viktig rolle i å støtte både privat og offentlig sektor.

Trender og utviklingstrekk

- Den har hatt sterk vekst de siste årene, spesielt innen IKT, samt arkitekter og tekniske konsulenter.
- Det er flere faktorer som indikerer at det forventes ytterligere vekst i denne næringen, som blant annet:
- Økende etterspørsel etter **IT-tjenester, cybersikkerhet og skytjenester** gir vekstmuligheter.
- Komplexitet i regelverk og teknologi gir økt behov for spesialiserte konsulenttjenester.
- Endrede arbeidsformer skaper **nye markeder for digitale samhandlingsløsninger**.
- Norske tjenesteleverandører kan ta del i globale verdikjeder, særlig innen IKT og engineering.

Historisk utvikling i verdiskaping

Næringens fem største verdiskapere i 2024 målt i NOK

Selskap	Verdiskaping	Delnæring
NOAH SOLUTIONS AS	406 418 000	Vann, avløp, og resirkulering
ZENITEL NORWAY AS	301 213 000	Informasjons- og kommunikasjonsteknologi
ABAX AS	281 383 000	Medienæringen
SEAGULL AS	250 895 000	Medienæringen
MANPOWER AS	215 625 000	Arbeidskrafttjenester

Helse, Omsorg og Utdanning

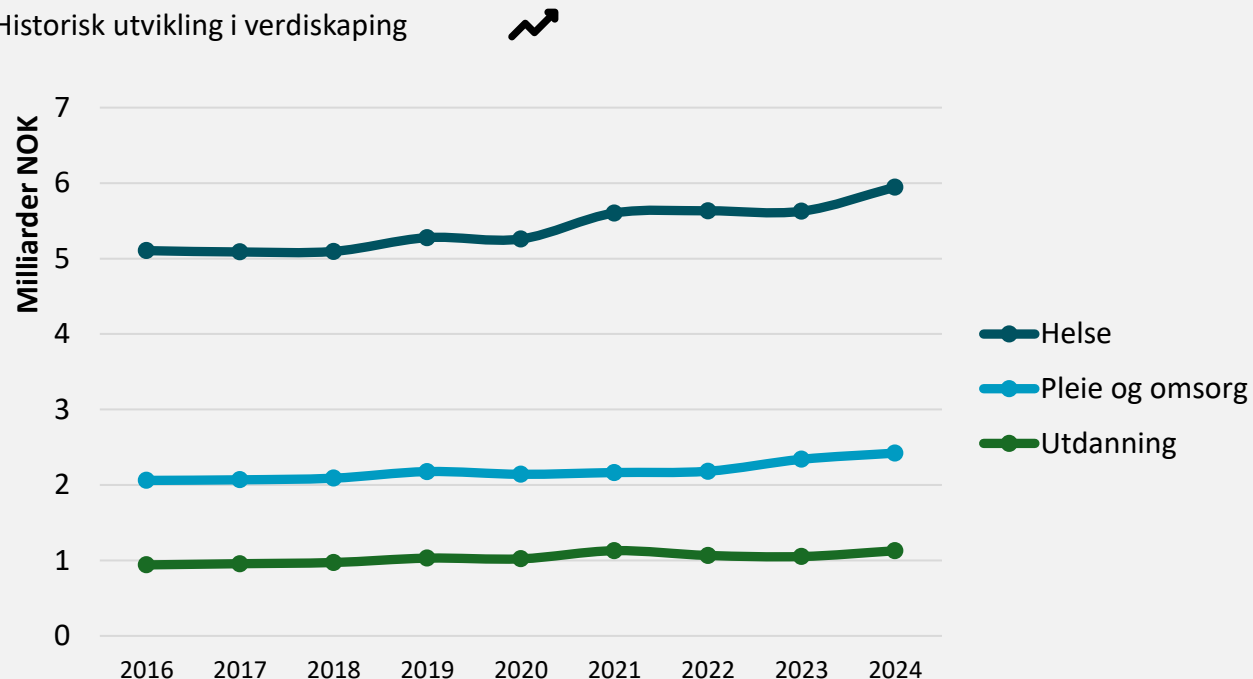
Dagens næring

- Helse, omsorg og utdanning er en av de største sysselsettingsnæringene i Vestfold med 16 % av alle ansatte. Næringen står for 11 % av verdiskapingen i fylket med en vekst på 16 % siden 2018.
- Næringen har også en rolle som eksportnæring – helserelaterte produkter og tjenester utgjør omtrent 10 % av Vestfolds eksport.

Trender og utviklingstrekk

- **Nasjonal satsing på helsenæringen** som eksportområde gir muligheter for regionale aktører.
- Demografiske endringer: **Flere eldre, mer multisyke og komplekse pasientforløp** krever nye løsninger og innovasjon.
- Økt fokus på beredskap gir rom for vekst innen helseberedskap og forsyningskjeder.
- Attraktive boforhold og **nærhet til kompetansemiljøer** kan styrke rekruttering og innovasjon.
- Utfordring: Mye vekst og innovasjon skjer sentralt i Oslo, noe som krever aktiv innsats for å tiltrekke investeringer og kompetanse til Vestfold.

Historisk utvikling i verdiskaping

Næringens fem største verdiskapere i 2024 målt i NOK

Selskap	Verdiskaping	Delnæring
SYKEHUSET I VESTFOLD HF	4 886 312 000	Helse
STIFTELSEN SIGNO	336 627 000	Pleie og omsorg
TRAINOR ELSIKKERHET AS	112 336 000	Utdanning
FØNIX AS	97 543 000	Pleie og omsorg
LOVISENBERG OMSORG AS	86 974 000	Pleie og omsorg

Reiseliv og Kultur

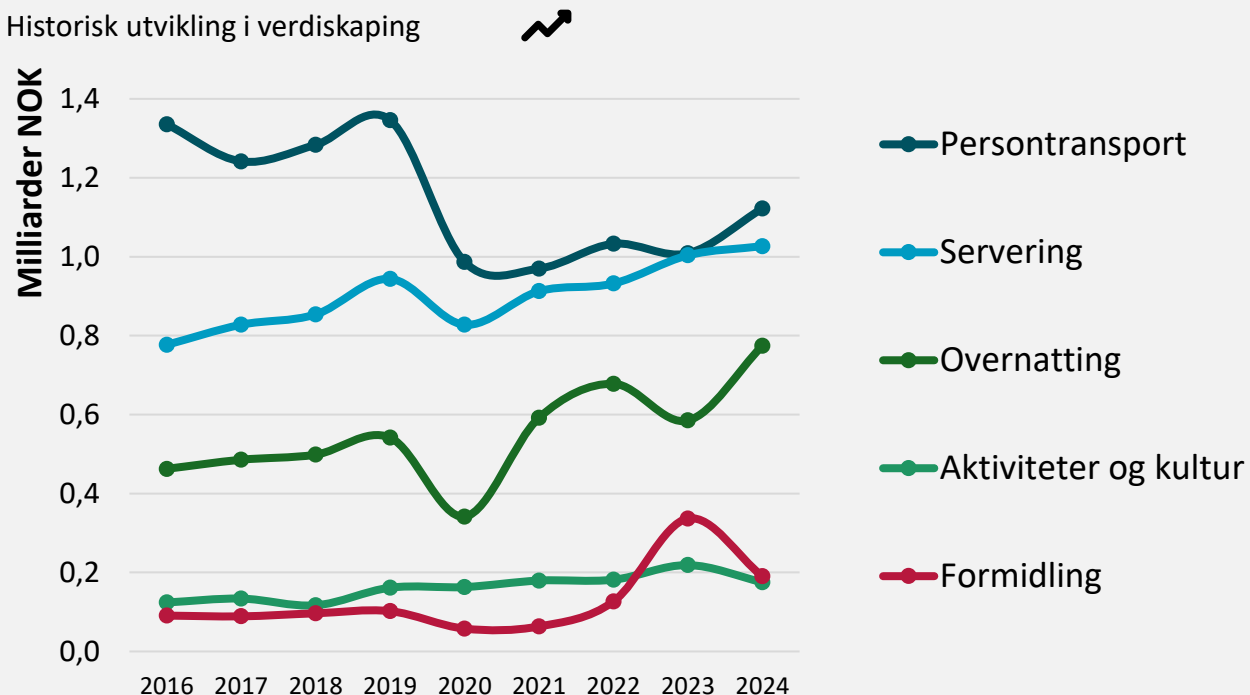
Dagens næring

- En viktig sysselsettingsnæring i fylket med 9 % av alle ansatte i privat sektor. Verdiskapingen har steget med 15 % siden 2018, og utgjør nå 4 % av total verdiskaping i fylket.
- Reiseliv og kultur er en viktig del av Vestfolds opplevelsesøkonomi, med sterke posisjoner innen kystturisme, kulturarrangementer og hyttebasert fritid. Regionen har attraktive destinasjoner og mange fritidsboliger.
- Næringen har opplevd vekst siden bunnåret i 2020.

Trender og utviklingstrekk

- Nasjonalt fremhevet satsingsområde
- Økt turisme og befolkningsvekst gir muligheter for sesongbasert handel og opplevelsesnæring.
- Bærekraft og grønn mobilitet blir avgjørende – krav til klimavennlige transportløsninger og miljøsertifisering av destinasjoner.
- Kombinasjon av **kultur og mat**: Lokalmat og opplevelsesbaserte konsepter styrker verdiskaping.
- Tilgang på en **nasjonalt viktig flyplass og cruiseforbindelser** gir grunnlag for vekst i turisme.

Historisk utvikling i verdiskaping

Næringens fem største verdiskapere i 2024

Selskap	Verdiskaping	Delnæring
TORGHATTEN SØR AS	335 860 000	Persontransport
WIDERØE'S FLYVESELSKAP AS	263 964 000	Persontransport
OSLOFJORD PROPERTY AS	191 084 000	Overnatting
COLOR LINE AS	168 850 000	Persontransport
TIDE BUSS AS	143 457 000	Persontransport

Oppsummering

Vestfold har solide konkurransefortrinn og mange av megatrendene og utviklingstrekkene er i favør næringer hvor Vestfold har klare styrker.

For å realisere økt vekst må vi tenke helhetlig og legge til rette for økt samarbeid mellom kommunene og fylkeskommunen. En forutsetning for dette er å fjerne silo-tankegangen, og se samarbeidsmuligheter på tvers.

A scenic view of a rocky coastline with a stone oven and a crane. The background shows a blue sea and a rocky shore. In the foreground, a stone oven with a conical roof and a small doorway is visible. A long metal crane arm extends from the oven towards the sea, with a metal basket hanging from it. The text "Takk for oppmerksomheten!" is overlaid in the center.

Takk for
oppmerksomheten!